

# Melanoom

Re-excisie en verwijderen schildwachtlier

# Inhoudsopgave

Onderzoek bij een melanoom dikker dan één millimeter	3
Wat is een schildwachtklier-procedure?	3
Vorbereiding op de ingreep	4
De ingreep	4
Bijwerkingen en complicaties	5
Instructies en leefregels voor thuis	6
Controle	6
Meer informatie, hulp en ondersteuning	7
Uw vragen	7

## Colofon

Redactie: afdeling oncologie  
afdeling communicatie

Vormgeving: beeldgroep MCA

Oplage: 100 / 1e druk

Druk: Ricoh

Artikelnummer: 2016.01

*Op alle behandelingen zijn de algemene voorwaarden van het Gemini Ziekenhuis van toepassing, zie [www.gemini-ziekenhuis.nl](http://www.gemini-ziekenhuis.nl) of vraag bij het patiëntenservicebureau.*

**Onlangs is bij u een melanoom verwijderd. In overleg met uw arts wordt het oorspronkelijke litteken ruimer weggesneden. Om na te gaan of er eventueel uitzaaiingen zijn, wordt verder de zogenoemde schildwachtklier verwijderd. U wordt voor deze ingreep voor één dag opgenomen. In deze brochure vindt u uitleg over deze operatie.**

### **Onderzoek bij een melanoom dikker dan één millimeter**

Een melanoom ontstaat uit de pigmentcellen in de huid, de melanocyten. Melanoom betekent letterlijk een zwart gezwel. Meestal zat er op de plaats van het melanoom al een moedervlek. Een melanoom groeit vervolgens door in de diepere lagen van de huid. Inmiddels is het melanoom bij u weggesneden (excisie). Dit verwijderde stukje huid is door de patholoog onderzocht en de dikte van het weefsel is gemeten (de zogenaamde Breslow-dikte). Nu bekend is dat het verwijderde melanoom dikker is dan één millimeter, wordt u in overleg met uw behandelend arts verder onderzocht en zo nodig behandeld.

### **Re-excisie**

Het oorspronkelijke litteken wordt samen met zo'n 1 tot 2 centimeter huid rondom het litteken verwijderd. We noemen dit re-excisie. Dit is nodig omdat in deze huid

rondom het litteken losse melanoomcellen kunnen voorkomen. Het verwijderde weefsel wordt na de ingreep in het laboratorium onderzocht.

### **Onderzoek lymfeklieren**

Een melanoom kan uitzaaien. Via de lymfe kunnen cellen terecht komen in de lymfeklieren en daar uitgroeien tot metastasen (uitzaaiingen). Uitzaaiingen worden bijna altijd als eerste in een lymfeklier ontdekt. Dat is de reden waarom uw arts tijdens het lichamenteel onderzoek altijd uw lymfeklieren onderzoekt. Als uw arts geen verdikte lymfeklier voelt, kan met een zogenoemde schildwachtklier-procedure ook worden onderzocht of er eventueel uitzaaiingen zijn.

### **Wat is een schildwachtklier-procedure?**

Bij een schildwachtklier-procedure wordt de lymfeklier die hoogstwaarschijnlijk als eerste zou zijn aangedaan bij een uitzaai-

# Melanoom

ing - de zogenoemde schildwachtklier - opgezocht en voor onderzoek verwijderd. Eventuele uitzaaiingen kunnen zo worden aangetoond, nog voordat de klier verdikt aanvoelt. Afhankelijk van de plaats van het melanoom kan dit een schildwachtklier zijn in de oksel of in de lies. De uitkomst van dit onderzoek kan meer duidelijkheid geven over uw prognose en van invloed zijn op uw behandelplan. Uw arts zal de voor- en nadelen van de schildwachtklier-procedure met u overleggen.

*Meer informatie over de schildwachtklier-procedure vindt u ook in de folder 'Schildwachtklierscintigrafie bij een melanoom' op [www.mca.nl/patientenfolders](http://www.mca.nl/patientenfolders).*

## **Verwijdering van alle lymfeklieren bij eventuele uitzaaiingen**

Als er uitzaaiingen in de schildwachtklier worden gevonden, is een tweede operatie mogelijk om alle lymfeklieren te verwijderen.

## **Vorbereiding op de ingreep**

### **Vorbereiding op anesthesie**

U krijgt voor de re-excisie en schildwachtklier-procedure algehele

anesthesie (narcose) of soms regionale anesthesie (ruggenprik). U brengt daarom een bezoek aan het inloopspreekuur op de polikliniek anesthesiologie. U heeft daar een voorbereidend gesprek met de anesthesioloog. U bespreekt de volgende onderwerpen:

- uw gezondheidstoestand
- keuze voor algehele of regionale anesthesie
- aanpassing van uw medicatie voor en na de ingreep
- informatie over eten en drinken (nuchter zijn)
- pijnstilling na de operatie.

U mag na de ingreep niet zelf naar huis rijden. Wilt u hier rekening mee houden? Meer informatie vindt u in de brochure 'Goed voorbereid op uw operatie'. U krijgt deze brochure op de polikliniek anesthesiologie mee.

## **De ingreep**

De schildwachtklier moet eerst worden opgezocht. U krijgt daarom op de afdeling nucleaire geneeskunde (huisnummer 0030) vier injecties met radioactieve vloeistof in de omgeving van het melanoom. Om de plaats van

de schildwachtklier te bepalen, worden vervolgens scans gemaakt. De plaats van de schildwachtklier wordt op uw huid afgetekend. U wordt aansluitend opgenomen op de dagbehandeling of op een verpleegafdeling chirurgie. Een verpleegkundige bereidt u daar voor op de ingreep. Als u aan de beurt bent, wordt u naar de operatiekamer gebracht. Nadat u onder narcose bent gebracht of de ruggenprik heeft gehad, verwijdert de chirurg de schildwachtklier en het litteken van het melanoom mét wat extra huid. De ingreep duurt ongeveer drie kwartier.

### **Na de ingreep**

Meteen na de ingreep gaat u voor observatie naar de uitslaapkamer. Als alles goed gaat, brengt de verpleegkundige u vervolgens terug naar uw kamer. Als u goed wakker bent en iets heeft gegeten, mag u onder begeleiding naar huis. De kans is niet zo groot, maar het kan zijn dat u om een medische reden langer opgenomen moet blijven. Bijvoorbeeld bij een nabloeding. Uw chirurg bespreekt dit dan met u.

### **Uitslag en controle**

De uitslag is na ongeveer 10 werkdagen bekend. Afhankelijk van de uitslag overlegt uw chirurg dan ook de verdere

behandeling met u. Uw chirurg controleert ook de wond. De uitslag wordt ook besproken in het melanoomteam. Dit team bestaat uit medisch specialisten van Medisch Centrum Alkmaar, het Gemini Ziekenhuis en de zelfstandige behandelcentra Centrum Oosterwal en Dermicis.

### **Bijwerkingen en complicaties**

De kans is niet groot, maar het kan zijn dat u na de operatie last krijgt van:

- een allergische reactie
- ophoping van vocht in het operatiegebied (seroom): dit verdwijnt na verloop van tijd vanzelf
- een veranderd gevoel en/of pijn in het geopereerde gebied.

### **Paracetamol tegen de pijn**

Het kan zijn dat u nog pijn heeft. U mag daarvoor 3 tot 4 keer per dag 1000 mg paracetamol innemen. Voor goede pijnstilling is het belangrijk dat u zich de eerste dagen na de ingreep consequent aan de tijden en de dosering houdt. Daarna kunt u de pijnstillers naar behoefte afbouwen.

# Melanoom

## Wanneer waarschuwt u het ziekenhuis?

Neem bij (een van) de volgende klachten meteen contact op met het ziekenhuis:

- zwelling en roodheid van het geopereerde gebied
- (veel) pijn ondanks de pijnstillers
- meer dan 38 graden koorts.

U kunt op de dag van de behandeling tot 21.00 uur contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie, telefoon 0223 - 69 65 63. Na 20.00 uur kunt u contact opnemen met de afdeling spoedeisende hulp, telefoon 0223 - 69 69 69. Vierentwintig uur na de ingreep kunt u zo nodig via uw huisarts contact opnemen met het Gemini Ziekenhuis.

## Instructies en leefregels voor thuis

### Verzorging van de wond

De wond is gehecht en verbonden met een doorzichtige pleister. U kunt met deze pleister gewoon douchen. De pleister mag er na ongeveer 24 uur af. U kunt dit het beste voor het douchen doen. Als de wond nog lekt, kunt u er voor bescherming van uw kleding een gaasje of klein maandverbandje op doen.

### Verwijderen van de hechtingen

De meeste hechtingen zijn niet oplosbaar. U kunt u ze na 10 dagen laten verwijderen door uw huisarts of tijdens uw controleafspraak op de polikliniek chirurgie.

### Beweeg uw arm of been zo gewoon mogelijk

Om stijfheid te voorkomen, is het belangrijk dat u uw arm of been zo gewoon mogelijk beweegt. Doe wel voorzichtig en ga niet door uw pijngrens heen.

*Afhankelijk van uw situatie gelden voor u misschien andere instructies. Uw chirurg of verpleegkundig specialist bespreekt dit dan met u.*

## Controle

In overleg blijft u onder controle van uw dermatoloog of chirurg. U komt het eerste jaar om de 3 maanden voor controle. Uw dermatoloog of chirurg controleert of er geen nieuwe melanomen ontstaan en/of het melanoom terugkomt. Het tweede jaar komt u 2 keer voor controle. Het derde tot en met het vijfde jaar nog één keer per jaar. Alleen als daar een speciale reden voor is, wordt een röntgenfoto, scan of echo gemaakt.

## Meer informatie, hulp en ondersteuning

Een ziekte als kanker kan heftige emoties met zich meebrengen. Veel mensen komen op eigen kracht door deze moeilijke periode heen. Maar het kan ook zijn dat u behoefte heeft aan psychosociale ondersteuning. Hieronder vindt u een overzicht van de websites van regionale en landelijke organisaties voor hulp en steun bij en na kanker.

- [www.ingeborgdouwescentrum.nl](http://www.ingeborgdouwescentrum.nl)
- [www.praethuys.nl](http://www.praethuys.nl) (inloophuis voor mensen met kanker en hun naasten in Alkmaar)
- [www.inloophuisdenhelder.nl](http://www.inloophuisdenhelder.nl) (inloophuis voor mensen met kanker en hun naasten in Den Helder)
- [www.mca.nl](http://www.mca.nl)
- [www.gemini-ziekenhuis.nl](http://www.gemini-ziekenhuis.nl)
- [www.centrum-oosterwal.nl](http://www.centrum-oosterwal.nl)
- [www.dermicis.nl](http://www.dermicis.nl)
- [www.stichtingmelanoom.nl](http://www.stichtingmelanoom.nl)
- [lotgenotencontact@stichtingmelanoom.nl](mailto:lotgenotencontact@stichtingmelanoom.nl)
- [www.chirurgienoperatie.nl/pagina/hoofd\\_hals\\_huid/melanoom.php](http://www.chirurgienoperatie.nl/pagina/hoofd_hals_huid/melanoom.php)
- [www.lastmeter.nl](http://www.lastmeter.nl)

## Breng uw klachten in kaart met de lastmeter

U krijgt in het Gemini Ziekenhuis een zogenoemde lastmeter. Met deze meter kunt u uw klachten in kaart te brengen. U krijgt hier van uw verpleegkundig specialist meer uitleg over. De lastmeter kan u bijvoorbeeld helpen in gesprek te gaan met uw zorgverlener(s) over problemen die u door uw ziekte ervaart. U vindt de lastmeter ook op [www.lastmeter.nl](http://www.lastmeter.nl)

## Uw vragen

Heeft u voor, tijdens of na de ingreep vragen? Neem dan gerust contact op met uw

verpleegkundig specialist. Dat kan op werkdagen van 9.00 tot 16.30 uur, telefoon 0223 - 69 65 10. U kunt ook een mail sturen naar [oncologischechirurgie@geminiziekenhuis.nl](mailto:oncologischechirurgie@geminiziekenhuis.nl)

**Gemini Ziekenhuis**

Huisduinerweg 3

1782 GZ Den Helder

[gemini-ziekenhuis.nl](https://www.gemini-ziekenhuis.nl)

[gemini-ziekenhuis.nl](https://www.gemini-ziekenhuis.nl)